

Phân tích bài thơ Lai Tân của Hồ Chí Minh

Author : Thu Trang

Phân tích bài thơ Lai Tân của Hồ Chí Minh

Bài làm

Nhắc đến Hồ Chí Minh, chúng ta không thể không nhắc đến tuyển tập thơ Nhật Ký Trong Tù. Đây là một trong những tập thơ xuất sắc của chủ tịch Hồ Chí Minh. Một trong những bài thơ xuất sắc được nhắc đến bài thơ Lai Tân. Bài viết dưới đây sẽ **phân tích bài thơ Lai Tân của Hồ Chí Minh**.

Đôi nét về tác phẩm Nhật Ký Trong Tù và bài thơ Lai Tân

Ngày ký trong tù sáng tác năm 1942 - 1943 trong thời điểm Hồ Chí Minh đang bị giam tại nhà giam ở Trung Quốc. Tác phẩm là toàn bộ tiếng lòng của người nghệ sĩ về chuyện cách mạng, cứu nước hay cả những câu chuyện đời thường. Đây là tác phẩm được đánh giá rất cao của chủ tịch Hồ Chí Minh.

Bài thơ Lai Tân sử dụng bút pháp tự sự trào phúng giàu trí tuệ để nói về mọi chuyện xảy ra trong nhà lao.

Phân tích 3 câu thơ đầu: Sự hủ bại của chế độ quan lại cũ

“Ban trưởng nhà lao chuyên đánh bạc
Giải người, cảnh trưởng kiếm ăn quanh
Chong đèn huyện trưởng làm công việc”

3 câu thơ đầu nhà thơ đã cho biết cuộc sống trong nhà giam của quan chức cấp cao được diễn ra thế nào. Tác giả không nêu tên mà chỉ điểm danh chức vụ gắn với trọng trách được giao phó. Họ phải là những người làm gương cho xã hội và dân chúng.

Cách điểm danh chức vụ cho thấy mỗi người mỗi việc, đều có nhiệm vụ của riêng mình. Nhưng mà những người làm quan đấy đã làm được những gì. Quan phụ mẫu đáng nhẽ phải là người cần kiệm liêm chính, chí công vô tư nhưng những quan lại ở đây lại không hề như vậy.

Ban trưởng thì “chuyên đánh bạc”, cảnh trưởng thì “kiếm ăn quanh”, huyện trưởng thì “chong đèn bàn công việc”. Mỗi người mỗi việc nhưng đều là những mặt tối của xã hội. Đánh bạc là một trong những việc làm vi phạm pháp luật nhưng chính những người làm quan lại là những người vi phạm đầu tiên.

Huyện trưởng “chong đèn”, chong đèn để làm gì? Phải chăng là làm công việc, giải quyết công vụ bận bịu. Nhưng không, chong đèn ở đây là để hút thuốc phiện.

Tác giả đã rất khéo léo khi liệt kê những chức vụ quan lại từ thấp đến cao, tất cả họ đều có công việc riêng, chẳng ai liên quan đến ai. Những công việc ấy đều chứng minh sự hủ bại của chế độ quan lại. Sự mỉa mai trào phúng ấy được đẩy lên tới cao trào khi tác giả bỏ lửng câu cuối.

Câu thơ cuối thể hiện sự trào phúng lên tới đỉnh điểm của tác giả

“Trời đất Lai Tân vẫn thái bình”

Một chế độ quan lại thối nát từ huyện trưởng tới ban trưởng như vậy thì thái bình thế nào? Ấy vậy mà nhà thơ vẫn khẳng định trời đất ở đây “vẫn thái bình”. Phải chăng là có điều gì kì lạ ở đây khiến tác giả phải đưa ra khẳng định như vậy.

Hay đây còn được hiểu theo một ý khác. Lai Tân vẫn như vậy thì vẫn là nơi để bọn quan lại rung đùi hưởng những thú vui. Chẳng qua “thái bình” ở đây chỉ là trò để mị dân của bọn quan lại cấp trên. Cái vỏ bề ngoài bình yên nhưng bên trong lại mục nát thối rữa đến nhường nào thì chỉ cần nhìn cũng biết được.

Cho dù chiến tranh đang diễn ra tang tóc đến không tưởng, thì bọn quan lại này vẫn chỉ tiếp tục hưởng thú vui cho riêng bản thân mình.

Lời thơ dung dị thể hiện sự trào phúng của tác giả. Bài viết đã phân tích bài thơ Lai Tân của Hồ Chí Minh một cách sâu sắc, sắc sảo. Nghệ thuật sử dụng nhẹ nhàng mà sâu cay khiến cho người đọc cảm nhận được sự thối nát ở Lai Tân.